

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Дубового Володимира Володимировича на тему «Професійна підготовка майбутніх учителів фізичної культури до формування соціального здоров'я учнів початкової школи», поданої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 015 – Професійна освіта (за спеціалізаціями)

Публічну презентацію та обговорення результатів дисертаційної роботи здійснено на розширеному фаховому семінарі кафедри соціальної педагогіки та кафедри теорії та методики фізичного виховання ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», протокол № 11 від 20 травня 2024 р.

1. Актуальність теми та її зв'язок із планами наукових робіт установи. Бажання України зайняти впевнені позиції серед найбільш розвинених країн світу вимагає вирішення однієї з найважливіших проблем – формування всебічно здорового населення країни. Надзвичайно важливою складовою здоров'я особистості є соціальне здоров'я, формування якого має починатись з перших років навчання учнів у закладах загальної середньої освіти. Саме в початковій школі має закладатись фундамент взаємодії з мікро-, мезо- та макросередовищем, на розкриття власного потенціалу в різних сферах соціального середовища тощо. Потужний потенціал в зазначеному вище контексті має фізична культура. Відповідно, майбутні учителі фізичної культури під час навчання в ЗВО мають оволодіти необхідним арсеналом теоретичних знань та практичних умінь, а також мінімально необхідним досвідом щодо використання в повній мірі потенціалу фізичної культури (як в навчальному так і позанавчальному процесі) в контексті формування соціального здоров'я молодших школярів.

Дисертацію виконано в межах науково-дослідних тем, які розробляються в ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» як складова частина комплексної наукової теми «Модернізація діяльності вищого закладу освіти в контексті європейської інтеграції» (державний реєстраційний номер 0103U004993). Тему затверджено вченою радою Луганського національного університету імені Тараса Шевченка (протокол № 5 від 24.11.2017 р.) й узгоджено рішенням Міжвідомчої ради з координації наукових досліджень у галузі педагогіки та психології в Україні (протокол № 1 від 30.01.2018 р.); «Інноваційні підходи щодо удосконалення процесу професійної підготовки майбутніх фахівців фізичного виховання і спорту» (державний реєстраційний номер 0121U114208).

2. Особиста участь автора в отриманні конкретних наукових результатів, викладених у дисертації. Дисертація є завершеною науковою працею, виконаною особисто дисертантом у вигляді спеціально підготовленого рукопису, що містить нові наукові положення та висновки, сукупність яких кваліфікується як вагомий внесок у розвиток соціального

здоров'я, фізичної культури молоді України. Основні результати дисертаційної роботи отримано автором самостійно.

3. Ступінь обґрунтованості та достовірності наукових положень і рекомендацій. Обґрунтованість та достовірність наукових результатів і висновків, отриманих у дисертаційній роботі Дубового В. В., забезпечується використанням сучасних теоретичних і емпіричних методів науково-педагогічних досліджень, зокрема методів математичної статистики (χ^2 критерій Пірсона) для визначення статистичної значущості отриманих у ході експерименту результатів. Такий комплексний підхід забезпечує проведення всебічного аналізу обраної проблеми.

4. Наукова новизна дослідження полягає в тому, що *вперше* теоретично обґрунтовано педагогічні умови професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури у формуванні соціального здоров'я учнів початкової школи, що передбачають розвиток мотивації до формування соціального здоров'я учнів початкової школи шляхом удосконалення змісту професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури; упровадження в процес фахової підготовки інтерактивних форм і методів навчання, що сприяють підвищенню рівня професійної готовності майбутніх учителів фізичної культури до формування соціального здоров'я учнів початкової школи; орієнтацію позааудиторної самостійної роботи майбутніх учителів фізичної культури переважно на творчу самоосвітню діяльність у сфері проблеми формування соціального здоров'я учнів початкової школи; *удосконалено* організаційні форми й методи професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури у формуванні соціального здоров'я учнів початкової школи; *подальшого розвитку набули* наукові уявлення про сутність та зміст соціального здоров'я учнів початкової школи; *розроблено* критерії, показники та рівні сформованості професійної готовності майбутніх учителів фізичної культури до формування соціального здоров'я учнів початкової школи; *удосконалено* організаційні форми й методи професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури у формуванні соціального здоров'я учнів початкової школи; *подальшого розвитку набули* наукові уявлення про сутність та зміст соціального здоров'я учнів початкової школи; *розроблено* критерії, показники та рівні сформованості професійної готовності майбутніх учителів фізичної культури до формування соціального здоров'я учнів початкової школи.

5. Практичне значення дослідження полягає в їхній готовності до впровадження в процес підготовки майбутніх учителів фізичної культури: розроблено вибіркового освітнього компонента «Теорія та методика формування соціального здоров'я учнів початкової школи»; оновлено навчальні програми освітніх компонентів «Вступ до спеціальності», «Теорія і методика фізичного виховання» зі спрямуванням на розвиток мотивації майбутніх учителів фізичної культури до формування соціального здоров'я учнів початкової школи; оновлено зміст педагогічної практики в закладах загальної середньої освіти в контексті подальшого зміцнення вмотивованості майбутніх учителів фізичної культури до формування соціального здоров'я учнів початкової школи; розроблено діагностичний інструментарій для визначення рівня сформованості

готовності майбутніх учителів фізичної культури у формуванні соціального здоров'я учнів початкової школи.

Основні положення, результати й висновки дисертаційної роботи можуть бути використані при розробці освітньо-професійної програми «014 Середня освіта (Фізична культура)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, зокрема при вдосконаленні навчальних програм освітніх компонентів циклу професійної підготовки, у системі підвищення кваліфікації учителів фізичної культури, створенні навчально-методичних посібників, у самоосвітній діяльності майбутніх учителів фізичної культури.

6. Повнота викладення матеріалів дисертації в роботах опублікованих автором. Основні положення дисертаційної роботи відображено в 11 публікаціях, зокрема: 6 статей у наукових фахових виданнях України; 3 статті в періодичному виданні зарубіжної країни; 6 публікацій апробаційного характеру (матеріали конференцій та інші видання).

7. Особистий внесок здобувача в роботах, опублікованих у співавторстві з В. Зайцевим О. Дубовим, Л. Бабич полягає у визначенні можливостей позакласної роботи в контексті виховання всебічно здорової молоді; В. Пристинским, О. Дубовим, В. Зайцевим – у виявленні змін навчальної програми з фізичної культури та їх впливу на мотивацію молодших підлітків до збереження й зміцнення здоров'я в соціальному, духовному й фізичному аспектах; О. Дубовим, В. Бабичем, В. Зайцевим, С. Галюзою, П. Гордієнком, Я. Мальковою – у визначенні можливостей дистанційного навчання з підвищення професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту в контексті виховання соціально та фізично здорової молоді; В. Бабичем, О. Дубовим, С. Галюзою – у розкритті окремих питань формування соціального здоров'я дітей з особливими потребами в межах загальноосвітніх навчальних закладів; П. Андрєєвим, О. Дубовим – у визначенні можливостей цифровізації освітнього процесу в галузі фізичної культури і спорту; V. Babych, V. Kurilo, V. Prystynskyi, O. Dubovoi, Yu. Boychuk, S. Kharchenko, V. Zaitsev, V. Gazaiev – у виявленні та характеристиці взаємозв'язку підвищення впевненості в собі у дівчат та підвищення рівня їх соціального здоров'я; V. Babych, O. Dubovoi, V. Zaitsev, Yu. Rydzal., V. Saienko, L. Babych – у розробці авторського методу навчання з метою підвищення рівня сформованості соціального здоров'я в спеціальній медичній групі в межах теоретичної складової з фізичного виховання; О. Дубовим, В. Бабичем – у розробці інноваційних підходів у контексті викладання фізичного виховання з підвищення рівня впевненості в собі, власних можливостей та соціального здоров'я загалом у спеціальній медичній групі; Я. Мальковою, В. Бабичем – у розкритті значущості освітнього компонента «олімпійський і професійний спорт» та можливості його вдосконалення в контексті професійної підготовки майбутніх фахівців у сфері фізичного виховання та спорту щодо формування соціального здоров'я юних паралімпійців; В. Бабичем, Я. Мальковою, В. Зайцевим – у виявленні

можливостей формування соціального здоров'я юних паралімпійців з урахуванням підвищення в них рівня спортивної майстерності.

8. Список опублікованих праць за темою дисертації.

Статті в наукових фахових виданнях України, які зокрема включені до міжнародних наукометричних баз:

1. Зайцев В. О., Дубовой О. В., Бабич Л. М., **Дубовой В. В.** Реалізація педагогічних умов професійної підготовки майбутніх учителів основ здоров'я до позакласної роботи з учнями основної школи. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова*. Випуск 77. Київ: Видавничий дім «Гельветика», 2020. С. 98-102. DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2020.77.22>
<https://chasopys.ps.npu.kiev.ua/archive/77/24.pdf>

2. Пристинский В. М., Дубовой О. В., Зайцев В. О., **Дубовой В. В.** Аналіз навчальних програм щодо вмотивованості молодших підлітків до занять фізичною культурою в контексті реформування системи загальної середньої освіти. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка (педагогічні науки)*. Старобільськ, 2021. Вип.2 (340). Ч. I. С. 139-156. DOI: 10.12958/2227-2844-2021-2(340)-1-139-155
<https://www.researchgate.net/publication/351935798> *Visnik No 2 340 kviten 2021*

3. Дубовой О. В., Бабич В. І., **Дубовой В. В.**, Зайцев В. О., Галюза С. С., Гордієнко П. Ю., Малькова Я. П. Проблеми професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту в умовах дистанційного навчання в університетах. *Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка*. № 6 (344), Ч. II, 2021. DOI: 10.12958/2227-2844-2021-6(344)-2-40-48
<http://dspace.luguniv.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/9261/1/4.%20Dubovoy%2C%20Babych%2C%20Dubovoy%2C%20Zaytsev%2C%20Halyuza%2C%20Hordiyenko%2C%20Mal%E2%80%99kova.pdf>

4. Бабич В. І., **Дубовой В. В.**, Дубовой О. В., Бабич Л. М., Галюза С. С. Формування соціального здоров'я дітей із особливими потребами в умовах інклюзивної освіти. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова*. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. № 85. 2022. С. 9-12.
<https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2022.85.02>

5. Андреев П. Ю., Дубовой О. В., **Дубовой В. В.** Сучасний стан цифрової трансформації та штучний інтелект як засіб цифровізації освітнього процесу в галузі фізичної культури і спорту. *Вісник луганського національного університету імені Тараса Шевченка*. Педагогічні науки № 3 (351) квітень 2022. С. 116. DOI: 10.12958/2227-2844-2022-3(351)-116-126
<http://visnyk.luguniv.edu.ua/index.php/vped/article/view/827/834>

6. **Дубовой В. В.** Пошук шляхів удосконалення змісту професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури у формуванні соціального здоров'я учнів початкової школи. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова*. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи» № 95. 2023. С. 35–39.
<https://chasopys.ps.npu.kiev.ua/nc-95>

Стаття в зарубіжному науковому виданні:

7. V. Babych, V. Kurilo, V. Prystynskyi, O. Dubovoi, Yu. Boychuk, S. Kharchenko, V. Zaitsev, V. **Dubovoi**, V. Gazaiev. Identifying the interconnection between self-esteem and the development rate of agility and speed of girls at the age of 13 in the process of physical education. *Journal for Educators, Teachers and Trainers*. Vol. 13(3) 2022. P. 111-120. DOI: 10.47750/jett.2022.13.03.012

<https://jett.labosfor.com/index.php/jett/article/view/834/584>

8. Babych V., Dubovoi O., Zaitsev V., Rydzal Yu., Saienko V., **Dubovoi V.**, Babych L. Improvement of teaching methods of theoretical component of physical education (with the application of author teaching techniques) in the context of improving the level of social health of students of the special medical group. *Journal for Educators, Teachers and Trainers*. 2022. Vol. 13(5). DOI: 10.47750/jett.2022.13.05.001

<https://jett.labosfor.com/index.php/jett/article/view/1097/655>

9. Дубовой О. В., Бабич В. І., **Дубовой В. В.** Застосування інноваційних підходів до організації фізичного виховання як важлива умова підвищення у студентів спеціальної медичної групи рівня упевненості в собі та власних можливостях. Katowice, Poland. 2021.

https://dspace.megu.edu.ua:8443/jspui/bitstream/123456789/3717/1/Mono%2044-941-980_merged.pdf

Статті в інших виданнях, матеріали конференцій:

10. Дубовой О. В., **Дубовой В. В.** «Концепція курсу «вступ до спеціальностей галузі «фізичне виховання і спорт»». XXI Міжнародна науково-практична конференція «Informational, modern and recent theories of development», 29-31 травня 2023 р., Мадрид, Іспанія. Sectionname – Педагогіка. С. 209-212.

<https://eu-conf.com/events/informational-modern-and-recent-theories-of-development/>

11. Малькова Я., Бабич В., **Дубовой В.** (2023). Місце освітнього компонента «олімпійський і професійний спорт» в контексті професійної підготовки майбутніх тренерів до формування соціального здоров'я юних паралімпійців. *Collection of Scientific Papers «SCIENTIA»*, (September 8, 2023; Chicago, USA), С. 124–125.

<https://previous.scientia.report/index.php/archive/issue/view/08.09.2023>

12. Бабич, В., Малькова, Я., **Дубовой, В.**, Зайцев, В. (2023). Пошук шляхів підвищення спортивної майстерності юних паралімпійців з урахуванням стану сформованості соціального здоров'я. *Collection of Scientific Papers «SCIENTIA»*, (September 8, 2023; Chicago, USA), С. 129–130.

<https://previous.scientia.report/index.php/archive/issue/view/08.09.2023>

13. Гадючко О. С., Павлюк О. М., **Дубовой В. В.** Управління процесами спортивної підготовки у країнах Європи. *Науковий огляд актуальних подій, досягнень і проблеми: збірник наукових праць «SCIENTIA» Збірник матеріалів I Міжнар. наук.-теор Конференція*. Берлін. 2023. С. 312–315.

https://previous.scientia.report/index.php/archive/issue/view/01.12.2023?utm_sour

[ce=eSputnik-promo&utm_medium=email&utm_campaign=SCIENTIA_Konferenc%D1%96ja_%7C_Status : opubl%D1%96kovano&utm_content=2330512948](https://eu-conf.com/events/theory-and-practice-of-the-development-of-technical-sciences/?utm_source=eSputnik-promo&utm_medium=email&utm_campaign=SCIENTIA_Konferenc%D1%96ja_%7C_Status%3A_opubl%D1%96kovano&utm_content=2330512948)

14. Дубовой О. В., Дубовой В. В., Нескородев А. А. Принципи багаторічного планування та варіативності тренувальних навантажень у підготовці пауерліфтерів. *VI Міжнародна науковопрактична конференція «Theory and practice of the development of technical sciences»*. Prague, Czech Republic. 2024. С. 236–241.

https://eu-conf.com/events/theory-and-practice-of-the-development-of-technical-sciences/?utm_source=eSputnik-promo&utm_medium=email&utm_campaign=EU-CONF-Sbornik_materialov_konferencii_opublikovan&utm_content=909227822

15. Дубовой О. В., Дубовой В. В., Васюра В. С. Психологічна підготовка як ключовий компонент ефективного самозахисту в сучасному світі. *VII Міжнародна науковопрактична конференція «Information technologies in education, technology and industry»*. Мадрид. 2024 р. С. 195–198.

https://eu-conf.com/events/information-technologies-in-education-technology-and-industry/?utm_source=eSputnik-promo&utm_medium=email&utm_campaign=EU-CONF-Sbornik_materialov_konferencii_opublikovan&utm_content=909227822

7. Відповідність змісту дисертації спеціальності, за якою вона подається до захисту. За змістом дисертаційна робота Дубового В. В. «Професійна підготовка майбутніх учителів фізичної культури до формування соціального здоров'я учнів початкової школи» повністю відповідає спеціальності 015 – Професійна освіта (за спеціалізаціями).

8. Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертацію написано грамотною українською мовою, стиль викладання матеріалу відповідає прийнятому в науковій літературі.

ВИСНОВОК:

1. Дисертація здобувача ступеня доктора філософії Дубового Володимира Володимировича на тему «Професійна підготовка майбутніх учителів фізичної культури до формування соціального здоров'я учнів початкової школи» виконана на високому науковому рівні, не порушує принципів академічної доброчесності та є закінченим науковим дослідженням, сукупність теоретичних та практичних результатів якого розв'язує наукове завдання, що має істотне значення для галузі знань 01 «Освіта / Педагогіка».

2. Дисертація за актуальністю, практичною цінністю та науковою новизною повністю відповідає вимогам чинного законодавства України, що передбачені в п. 6–9 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами).

3. Рекомендувати Вченій раді ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» розглянути склад разової спеціалізованої вченої ради:

Голова ради – ЮРКІВ Ярослава Ігорівна, д-р пед. наук, професор, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Рецензенти – ОТРАВЕНКО Олена Вікторівна, канд. пед. наук, доцент, завідувач кафедри теорії та методики фізичного виховання, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»; ШИНКАРЬОВА Олена Дмитрівна, д-р філософії (PhD), доцент кафедри олімпійського та професійного спорту, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Опоненти – РИБАЛКО Ліна Миколаївна, д-р пед. наук, професор, декан факультету фізичної культури та спорту, Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»; БОЙЧУК Юрій Дмитрович, д-р пед. наук, професор, член-кореспондент НАПН України, ректор, Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди.

4. Дисертація Дубового Володимира Володимировича на тему «Професійна підготовка майбутніх учителів фізичної культури до формування соціального здоров'я учнів початкової школи» може бути рекомендована до захисту на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 015 – Професійна освіта (за спеціалізаціями) у разовій спеціалізованій вченій раді.

Головуюча на засіданні фахового семінару, д. пед. н., проф.

Підпис *Юрків Ярослав*
Засвідчую
Начальник відділу кадрів *Юлія Віталіївна*
ДЗ "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка"

Юрків Ярослава ЮРКІВ

Рецензенти:
д. філософії, доц.

Шинкарьова Олена ШИНКАРЬОВА

канд. пед. н., доц.

Отравенко Олена ОТРАВЕНКО

Відповідальний за атестацію
PhD, к. пед. н., доц.

Підпис *Отравенко*
Засвідчую
Начальник відділу кадрів *Юлія Віталіївна*
ДЗ "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка"

Мордовцева Наталія МОРДОВЦЕВА

Підпис *Шинкарьової*
Засвідчую
Начальник відділу кадрів *Юлія Віталіївна*
ДЗ "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка"

Підпис *Мордовцевої*
Засвідчую
Начальник відділу кадрів *Юлія Віталіївна*
ДЗ "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка"